

ПРОТОКОЛ № 1/2024
засідання обласної координаційної ради
з питань утвердження української національної
та громадянської ідентичності

21 березня 2024 року
м. Житомир

12 год. 00 хв.

Присутні члени обласної координаційної ради
з питань національно-патріотичного виховання:

ДЕНИСОВЕЦЬ Юрій	-	заступник начальника Житомирської обласної військової адміністрації, голова координаційної ради
ТКАЧУК Дмитро	-	голова громадської організації «Молодіжний інтеграційний центр», заступник голови координаційної ради
КОЗЛОВЕЦЬ Сергій	-	начальник Управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОВА, секретар координаційної ради
ГУМЕННА Людмила	-	заступник начальника управління-начальник відділу молодіжної політики та національно – патріотичного виховання Управління національно – патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОВА
ДЕМБІЦЬКА Ірина	-	начальник Управління інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю Житомирської ОВА
ДЕНИСЮК Олена	-	проректор з науково – педагогічної роботи та молодіжної політики Державного університету «Житомирська політехніка»
ДУШКО Анатолій	-	начальник Управління культури та туризму Житомирської ОВА
КОРНІЙЧУК Валерія	-	член Національної скаутської організації України «Пласт» Житомир
ЛУЖКО Ганна	-	начальник Служби у справах дітей

Житомирської ОВА

- ОЛІЙНИК Оксана** - депутат Житомирської обласної ради, член постійної комісії обласної ради з гуманітарних питань
- ПОЛЩУК Тетяна** - головний спеціаліст відділу молодіжної політики та національно – патріотичного виховання Управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОВА
- САЛІМОНОВИЧ Юрій** - заступник начальника Управління професійної (професійно – технічної), фахової передвищої, вищої освіти та інноваційної діяльності – начальник відділу професійної (професійно – технічної) освіти Департаменту освіти і науки Житомирської ОВА
- ТИЧИНСЬКИЙ Сергій** - голова обласної федерації сучасного п'ятиборства
- УВАЄВА Олена** - директор ТОВ «Заклад освіти «Успіх»
- ХРОМОВА Вікторія** - завідувач сектору мобілізаційної роботи апарату Житомирської ОВА
- ЯКОБЧУК Юрій** - начальник відділу соціально-гуманітарного забезпечення 9 прикордонного загону імені Січових Стрільців

ВСЬОГО: 16 осіб

Порядок денний:

1. Стан реалізації проєктів національно-патріотичного виховання з використанням соціально значущої літератури місцевих авторів виданих за кошти обласного бюджету в 2023 році.
2. Підтримка молодіжних ініціатив в рамках проєкту «Грант для обдарованої молоді» Житомирської міської ради.
3. Інше.

Розгляд питань:

1. Стан реалізації проєктів національно-патріотичного виховання з використанням соціально значущої літератури місцевих авторів виданих за кошти обласного бюджету в 2023 році.

СЛУХАЛИ: ДУШКА Анатолія - начальника Управління культури та туризму Житомирської обласної військової адміністрації, який зазначив, що література - важлива складова духовної культури народу. Вона займає особливе місце у формуванні соціального й морального обличчя нашого суспільства та у патріотичному вихованні населення.

Анатолій Олександрович проінформував, що відповідно до Обласної Програми сприяння культурно-мистецькому розвитку та туризму Житомирської області на 2022-2024 роки Управлінням культури та туризму Житомирської ОВА щорічно проводиться конкурс щодо випуску зазначеної літератури.

Відповідно до Положення про умови випуску соціально значущої літератури місцевих авторів, затвердженого розпорядженням Житомирської обласної військової адміністрації від 26.07.2023 № 339, з метою відбору соціально значущої літератури місцевих авторів, основні завдання, які виконуються під час реалізації випуску даної літератури, порядок подання проєктів за визначеними критеріями, а саме:

- сприяння у розвитку багатонаціональної культури України, зміцнення духовності і моралі українського народу;
- визначення життя та діяльності видатних постатей Житомирської області в українській історії, культури та науці;
- глибокий та об'єктивний аналіз історії Житомирської області, усіх її сфер життя, краєзнавчі дослідження;
- сприяння у розвитку підрастаючого покоління та вихованні у дітей любові до Батьківщини, її народу, мови та традицій у 2023 році проведено конкурс та розглянуто 18 книжкових проєктів, альманахів та фотоальбомів.

Зазначив, що майже всі проєкти були цікавими, фахово підготовлені. Більшість авторів проникло ситуацією у державі, адже всі ми сьогодні знаходимося у стані війни з російським агресором, та спрямовуємо свою творчість саме у цьому руслі.

Не легко було визначатися комісії, відбувалося бурхливе обговорення, необхідно було проявити об'єктивність, неупередженість та на високому професійному рівні визначити переможців.

За результатами конкурсу визначено 8 переможців, книжкові проєкти яких

видано за кошти обласного бюджету у 2023 році.

Коротке ознайомлення:

1 Ольга Бортнікова «Бронежилет для України»

«Бронежилет для України» – книга, яка увібрала в себе калейдоскоп почуттів і емоцій, відображених у віршах Ольги Бортнікової як віддзеркалення того, що відчуває і переживає український народ.

Серед них – любов і ненависть; страх та відвага; гнів і радість; втома та рішучість; біль і надія, сумніви у тому, чи робиш усе правильно та достатньо, – й непохитна віра в перемогу України.

Книга сповнена життям – пульсуючим і стрімким, насиченим зустрічами і прощаннями, різноманітними подіями і щоденними трагедіями війни. В якому, однак, застережено місце лише для проявів високого порядку, тому й небайдужого до всього живого, світлого і тендітного.

Жити вільно, гідно, щасливо, у достатку на власній землі, любити, мріяти, творити – це право виборює кожен із нас на своєму місці, в тому числі й на мистецькому фронті. Авторка книги за допомогою сили слова прагне окрилити, підтримати земляків, зцілюючи, зміцнюючи і надихаючи, одягаючи їх у надзвичайний «бронежилет».

2 Микола Зіновчук «Не наступаймо на кленове листя»

Дослідити глибину людської душі прагне кожен автор. Але справжній успіх приходить лише тоді, коли внутрішній світ персонажів, немов, проливає світло на істину, на певні горизонти часу. І саме такі потуги письменника бачимо у гостросюжетних творах книги «Не наступаймо на кленове листя».

Попри те, що тут акумулюються різнопланові соціальні та морально-етичні проблеми, щоразу приємною несподіванкою постає світле юначе кохання. Читача не залишать байдужими описи розкішної природи Поліського краю.

3 Валерій Хмелівський «Капище на ім'я Копище (Супроти Вітру)»

Коли ти робиш благородну справу – Всесвіт тобі починає допомагати... Ця істина загальновідома.

Так сталося і з головним героєм роману, від імені якого і ведеться розповідь, та з його помічницею Мариною, які вирішили розгадати таємницю загадкового зникнення загону легендарної отаманші Марусі (Олександри Соколовської) в селі Польова Слобідка на Житомирщині.

Крок за кроком рухаючись шляхом загону, вони водночас один за одним розвіюють і розвалюють історії-міфи, нав'язані нам радянською історіографією і впритул наближаються до розгадки знищення села Копище на Олевщині в липні 1943 року.

Цей роман – результат продовження пошуку і вивчення долі легендарної отаманші Марусі (Олександри Соколовської). Піднімаються питання її взаємин з письменником Климом Поліщуком (уродженець с. Краснопілль Бердичівського району), розстріляного в числі 1111 діячів культури в урочищі Сандармох 03.11.1937 року;

• Глибокий та об'єктивний аналіз історії Житомирської області, усіх її сфер життя, краєзнавчі дослідження/ відновлення правди про Копище – це наш обов'язок перед наступними поколіннями, сприяння у розвитку підростаючого покоління та вихованні у дітей любові до Батьківщини, її народу, мови, традицій, культури.

4 Надія Циба «І слово рідне стало в нас до бою!»

Її слово, немов криця, тверде, міцне, подекуди гаряче і лайливе. Воно влучає чітко і мітко, ранить і, разом з тим, оздоровлює свідомість, змушує думати, аналізувати, співставляти. Воно вселяє віру в довгоочікувану перемогу, мир спокій в нашій рідній неньці-Україні, бо з нами Всевишній, з нами сила правди та непокори.

В умовах військової агресії російської федерації проблема формування культурно-духовного спротиву українців є надзвичайно важливою, і саме творчість місцевих авторів сприяє її розв'язанню «із глибин».

Поезії авторки мають як соціальний, так і сатиричний характер, простою народною мовою доносячи читачу суспільне ставлення українського народу до понять волі, свободи, бойового духу.

5 Альманах «Війна росії проти України. Відсіч»

Літературний марафон серед письменників України/Житомирщини «Війна росії проти України. Відсіч» - це мистецький проєкт з визначення кращих літературно – художніх творів, у яких утверджуються ідеали гуманізму, патріотизму та національно-культурного відродження України, зображується боротьба українського народу за незалежність з російським агресором.

Культуру супротиву може породити лише громадянське суспільство і очолити його мають митці. Коли суспільство починає хворіти, все каміння летить у бік діячів культури, мовляв, не вберегли, не повели народ у світле майбутнє. Взагалі війна культур дзеркально відображає війну, яку ведуть регулярні війська. Війна виявляє справжні обличчя, а мистецтво зобов'язане їх демонструвати та увіковічнити.

6 Олена Мозговенко «Краєзнавчий путівник-Коростишівщина. Від найдавніших часів до середини 16 ст.»

Відомо, що знання історії свого роду, свого рідного краю формує цікавість до історії нашого народу, нашої держави. Краєзнавство – важлива і разом з тим цікава галузь історичної науки. До її представників належить і авторка цієї книги – Олена Тунік-Мозговенко. Краєзнавчий путівник «Історія рідного краю. Коростишівщина» виконує важливу патріотично-виховну роль, адже прищеплює цікавість до вивчення минулого свого краю

Книга має чітку і логічно обумовлену структуру. Важливо, що спочатку пояснено сутність поняття «краєзнавство», подано характеристику географічного положення і адміністративного устрою.

В альбомі зібрані світлини визначних історичних, культурних та природних пам'яток мальовничої Житомирщини з інформаційним текстовим супроводом.

Під час російської агресії багато архітектурних, історичних та природних пам'яток піддалися руйнації та знищенню. Збереження та поширення візуальної інформації про наявні пам'ятки Житомирської області серед українців та гостей Житомирщини є нагальною та соціально значущою. Фотоальбом стане в нагоді туристичним осередкам в розбудові туристичних маршрутів та промоції житомирського краю.

8 Леонід Шевчук Фотоальбом "Спалах миті"

Фотоальбом присвячений подіям життя Житомирщини після повномасштабного вторгнення росіян, висвітлює жахи воєнного стану, сприяє зміцненню духовності, єдності та розвитку Житомирського краю.

Даний проект сприяє висвітленню подій воєнного часу на Житомирщині, який розкриває актуальність і небезпечність теми в контексті сучасних проблем українського державотворення, історії рідного краю.

Передача соціально значущої літератури місцевих авторів, виданої за кошти обласного бюджету проводиться безкоштовно для поповнення книжкового фонду обласних бібліотек, бібліотечних закладів територіальних громад області, закладів освіти області.

Аналізуючи звіти бібліотечних закладів територіальних громад, приходиш до висновку, що для роботи бібліотекарів ця література є надзвичайно актуальною, а також має великий попит серед відвідувачів.

З метою національно-патріотичного виховання та реалізації Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» в бібліотечних закладах області двічі на місяць проводяться читання соціально значущої літератури серед дітей, людей поважного віку, багатодітних родин, внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю та інших верст населення.

Також хочу зазначити, що нещодавно переможцям конкурсів читців до Дня народження Лесі Українки «Лесині читання» та Т.Г. Шевченка «Єднаймо Україну Тарасовим словом» були подаровані книги місцевих авторів.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до відома. Управлінню культури та туризму обласної військової адміністрації безкоштовно передати соціально значущу літературу місцевих авторів виданої за кошти обласного бюджету у 2023 році до реабілітаційних центрів для військовослужбовців, обласних бібліотек, бібліотечних закладів територіальних громад, закладів освіти області для поповнення книжкового фонду.

2. Рекомендувати міським, селищним та сільським радам передбачити у місцевих бюджетах кошти на видання соціально значущої літератури місцевих авторів у 2024 році.

ЗА-16; ПРОТИ-0; УТРИМАЛИСЬ-0;

РІШЕННЯ УХВАЛИЛИ

2. Підтримка молодіжних ініціатив в рамках проекту «Грант для обдарованої молоді» Житомирської міської ради.

ВИСТУПИВ: ДЕНИСОВЕЦЬ Юрій - заступник начальника Житомирської обласної військової адміністрації, голова координаційної ради поінформував учасників засідання про перенесення вищевказаного питання на наступне засідання координаційної ради, у зв'язку з відрядженням доповідача із зазначеного питання, Ірини КОВАЛЬЧУК - начальника Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради;

ВИРІШИЛИ: перенести на наступне засідання координаційної ради розгляд питання про підтримку молодіжних ініціатив в рамках проекту «Грант для обдарованої молоді» Житомирської міської ради.
ЗА-16; ПРОТИ-0; УТРИМАЛИСЬ-0;
РІШЕННЯ УХВАЛИЛИ

3 Інше.

ВИСТУПИВ: КОЗЛОВЕЦЬ Сергій - начальник Управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської обласної військової адміністрації, який розповів про підсумки реалізації проекту фотовойс «Що для мене українська ідентичність?». Сергій Миколайович зазначив, що **ФОТОВОЙС** (у перекладі з англійської мови - «фото голос») метод, який використовується в соціологічній роботі, коли за допомогою фотографії передають інформацію, рішення проблеми, певну задачу. Коли фотографія несе у собі не просто фіксацію події, місця та людей, а змушує інших людей задуматися та прислухатися. Фактично фото стає «голосом».

Основна мета проекту - передати думку молоді щодо української ідентичності за допомогою фотографії та надати цьому поняттю сучасного бачення.

Проект складається з трьох етапів :

- збір фоторобіт;
- онлайн обговорення кращих робіт;
- створення відеопрезентації результатів.

Майже 80 % новин ми отримуємо через соціальні мережі, але якісного українського контенту дуже мало. Особливо, якщо говорити про контент, який несе у собі ідею української ідентичності. Саме тому, як результат проекту, ми вирішили створити відеоролик.

Всього було надіслано 25 робіт з територіальних громад Житомирської області, найбільше робіт ми отримали від представників Житомирської та Любарської громад.

Проаналізувавши всі роботи, перш за все, хотілося показати зв'язок, який тягнеться від нашої історії, наших коренів, до сьогодення. Одночасно, українська ідентичність - це не лише сукупність звичаїв, обрядів, мова, але й глибоке внутрішнє відчуття належності до рідної землі, гордості за своє покоління та прагнення до самовизначення. Сьогодні відбувається єднання нації, усі прагнуть Перемоги та миру в Україні - і наша мета передати наскільки важливим для кожного є усвідомлення своєї ідентичності.

Під час створення відеоролика не випадково була вибрана пісня Джеррі Хейл - БЛАГОСЛОВЕННА ЗЕМЛЯ. Співачка Джеррі Хейл дуже популярна серед української молоді та буде представляти Україну на пісенному конкурсі Євробачення. В своїх останніх роботах вона використовує автентичний український вокал. Трек «Благословенна Земля» має багаторівневе наповнення сенсами. У пісні згадані постаті, що формували державність України на самому початку, та переломні події сучасності, які впливають на наше майбутнє, ми дійсно нація нащадків величних незламних людей.
«Українська ідентичність – це ... заради Перемоги!» Владислав Ярмолюк (учасник проекту).

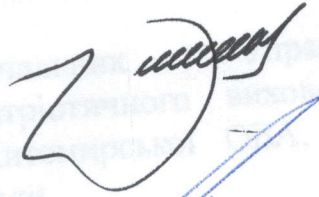
Сергій Миколайович представив членам координаційної ради кінцевий продукт зазначеного проекту – відеоролик «Що для мене українська ідентичність?».

ВИРІШИЛИ: інформацію взяти до відома.

**ЗА-16; ПРОТИ-0; УТРИМАЛИСЬ-0;
РІШЕННЯ УХВАЛИЛИ**

Голова
обласної координаційної ради

Секретар
обласної координаційної ради

Юрій ДЕНИСОВЕЦЬ

Сергій КОЗЛОВЕЦЬ